

Karttunen Mari
1(5)

27.9.2024

TVK:n oikeustapauskommentari 27.9.2024

Vakuutusoikeus

Diaarinumero 256:2023 (L)

Antopäivä 6.6.2024

Neuropsykologisen oireilun katsottiin olevan syy-yhteydessä ammattitautina korvattuun koronaviruseräilyyn

Tiivistelmä

Vahingoittuneella ilmeneen neuropsykologisen oireilun katsottiin olevan todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä ammattitautina korvattuun koronaviruseräilyyn.

Vahingoittuneella katsottiin olevan oikeus työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesti korvauksiin myös tämän oireilun perusteella.

Vakuutusoikeuden ratkaisu

A:lle oli korvattu ammattitautina Covid 19 -virusinfektio, joka oli ilmennyt 16.4.2020. Oikeus jatkokorvaukseen työkyvyttömyydestä ja sairaanhoitokuluista 21.5.2020 jälkeen oli hylätty.

Vakuutusoikeus katsoi, että A:lla ilmennyt neuropsykologinen oireilu on todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä korvattuun ammattitautiin. Siten A:lla on oikeus

korvaukseen pitkittyneestä Covid 19 -infektiosta ja siitä johtuvista aivokudosmuutoksista (mikroverot) ja hänellä ilmeneestä neuropsykologisesta oireilusta 21.5.2020 jälkeenkin työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla, ja hänellä on oikeus 100 %

ansionmenetykskorvaukseen ja sairaanhoitokulujen korvaukseen tähänastisen lääketieteellisen selvityksen perusteella ajalta 22.9.2020–22.9.2022.

Karttunen Mari
2(5)

27.9.2024

Lainkohdat

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 15 § 1 mom., 16 §, 36 § 1 mom., 56 § 1 ja 2 mom. sekä 63 § 1 mom.

TVK:n kommentaari

Asiassa oli kyse todennäköisen lääketieteellisen syy-yhteyden arvioinnista ja korvaukseen oikeuttavien vahinkojen määrittämisestä. Kyseessä on ensimmäinen vakuutusoikeuden julkaisema ratkaisu koskien koronavirusinfektioon liitetyn pitkittyneen oireilun korvaamista.

Vahingoittuneella oli asiassa todettu 16.4.2020 ilmennyt Covid 19 -virusinfektio eli koronavirusinfektio, joka oli korvattu työtapaturma- ja ammattitautilain (jäljempänä myös TyTAL) perusteella ammattitautina. Ratkaisuselosteen perusteella vakuutuslaitos oli korvannut työkyvyttömyyttä ja sairaanhoitokuluja ammattitaudin perusteella 21.5.2020 saakka, mutta hylännyt oikeuden jatkokorvauksiin tämän jälkeiseltä ajalta. Asiassa jää epäselväksi, oliko vahingoittuneella ollut lainkaan työkyvyttömyyttä tai sairaanhoidon tarvetta ajalla 22.5.-21.9.2020, vai olivatko työkyvyttömyys ja sairaanhoidon tarve alkaneet uudelleen vasta 22.9.2020 alkaen. Vakuutuslaitoksen hylkäävän päätöksen perustelut eivät käy ratkaisuselosteesta ilmi. Mitä ilmeisimmin vahingoittuneella todetun neuropsykologisen oireilun ei ollut katsottu olevan todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä korvattuun ammattitautiin.

Ratkaisuselosteen perusteella vahingoittuneen työkyvyttömyys ja sairaanhoidon tarve 21.5.2020 jälkeisellä ajalla liittyivät neuropsykologiseen oireiluun. Oireilun lisäksi vahingoittuneella oli todettu myös aivokudosmuutoksia, tässä tapauksessa mikrovuotoja.

Vahingon eli vamman tai sairauden korvaaminen ammattitaudin perusteella edellyttää todennäköistä lääketieteellistä syy-yhteyttä ammattitaudin ja vahingon välillä. Asiasta säädetään TyTAL 16 §:ssä, ja säännöksen mukaan syy-yhteyden arvioinnissa otetaan huomioon erityisesti lääketieteelliset löydökset ja havainnot, vahingon sattumistapa sekä aikaisemmat vammat ja sairaudet.

Karttunen Mari

27.9.2024

3(5)

Säännöksen esitöiden (HE 277/2014 vp, s. 71) todennäköinen lääketieteellinen syy-yhteys edellyttää sitä, että syy-yhteyden puolesta puhuvien seikkojen tulee olla painavampia kuin syy-yhteyttä vastaan puhuvien seikkojen, ja arvioinnissa on otettava huomioon kaikki arviointiin vaikuttavat tekijät. Esitöissä todetaan myös, ettei pelkkä mahdollinen lääketieteellinen syyseuraussuhde ulkoisen tekijän ja vamman välillä ole riittävä peruste korvaamiselle, vaikka muita selittäviä tekijöitä ei olisikaan selvitetty tai osoitettavissa. Esityöt on kirjoitettu ensisijaisesti tapaturmien näkökulmasta, mutta ne soveltuvat analogisesti todennäköisen lääketieteellisen syy-yhteyden arviointiin myös ammattitautiasioissa.

Todennäköisen lääketieteellisen syy-yhteyden vaatimus edellyttää siis sitä, että aiheutuneen vahingon voidaan lääketieteen näkökulmasta katsoa todennäköisesti, ei vain mahdollisesti, aiheutuneen korvattavan vahinkotapahtuman (ammattitautiasiaassa siis ammattitaudin) seurauksena. Vahinkoa ei lähtökohtaisesti voida korvata, jos lääketieteellinen tutkimustieto ei tue esimerkiksi korvatun ammattitaudin ja siitä aiheutuneiksi epäiltyjen oireiden välistä todennäköistä syy-yhteyttä. Lisäksi todennäköistä lääketieteellistä syy-yhteyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös vahingon muut mahdolliset syytekijät sekä tapauskohtaiset seikat, joilla on merkitystä syy-yhteysarvioinnin kannalta.

Vakuutusosoikeus on ratkaisuselosteen perusteella katsonut vahingoittuneella ilmenneen neuropsykologisen oireilun olevan todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä korvattuun ammattitautiin eli koronavirusinfektioon. Ratkaisuselosteessa vakuutusosoikeus myös toteaa vahingoittuneella tämän vuoksi olevan oikeus korvaukseen pitkittyneestä Covid 19 -infektiosta ja siitä johtuvista aivokudosmuutoksista (mikrovuodot) ja hänellä ilmenneestä neuropsykologisesta oireilusta 21.5.2020 jälkeenkin.

Asiassa jää epäselväksi, mitä vakuutusosoikeus on tarkoittanut katsoessaan vahingoittuneen olevan oikeutettu korvaukseen paitsi neuropsykologisen oireilun ja aivokudosmuutosten eli mikrovuotojen myös pitkittyneen Covid 19 -infektion osalta. Onko vahingoittuneella todettu neuropsykologisen oireilun ja mikrovuotojen ohella myös muita oireita tai löydöksiä, joiden

Karttunen Mari

27.9.2024

4(5)

on katsottu olevan todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä koronavirusinfektioon, ja mitä pitkittyneen Covid 19 -infektion on katsottu kattavan?

Ratkaisuselosteessa ei kuvata lainkaan niitä seikkoja ja selvityksiä, joiden perusteella neuropsykologisen oireilun ja ammattitautina korvattun koronavirusinfektion välinen lääketieteellinen syy-yhteys on päädytty asiassa katsomaan todennäköiseksi. Sen perusteella ei siis ole pääteltävissä, millaisiin tekijöihin pitkittyneen koronan aiheuttamaksi esitetyn neuropsykologisen oireilun korvattavuutta arvioitaessa on vakuutusosoikeuden mukaan erityisesti kiinnitettävä huomiota.

Lääketieteellistä syy-yhteyttä koskeissa asioissa tapauskohtaisilla seikoilla on suuri merkitys, mikä käy ilmi myös TyTAL 16 §:stä ja sen esitöistä. Pitkittynyt koronavirusinfektio on melko tuore ja varsin moninainen, myös lääketieteessä vielä tutkittavana oleva ilmiö, jonka osalta ei ole vakiintunutta korvauslinjaa. Vakuutusosoikeuden ratkaisuilla on merkittävä rooli korvauskäytännön muotoutumisessa, joten on valitettavaa, ettei ratkaisuselosteessa kuvata tarkemmin syy-yhteysarvioinnissa huomioon otettuja tekijöitä.

Korvauskäytännössä esimerkiksi alkuperäisen koronavirusinfektion vaikeusasteelle sekä koronavirusinfektion ja myöhempien oireiden ajalliselle yhteydelle on annettu merkitystä koronavirusinfektion ja myöhempien oireiden välistä lääketieteellistä syy-yhteyttä arvioitaessa. Lisäksi on otettu huomioon oireilun muut mahdolliset syytekijät. Useat pitkittyneeseen koronaan liitetyt oireet, kuten neuropsykologinen oireilu, voivat aiheutua lukuisista eri syistä. Syy-yhteysarvioinnissa onkin korostunut objektiivisesti todettavien, syy-yhteyttä tukevien lääketieteellisten löydösten merkitys. VakO:n ratkaisuselosteen suppeudesta johtuen ei ole mahdollista arvioida, onko vakuutusosoikeus painottanut syy-yhteysarvioinnissaan vastaavia vai toisenlaisia tekijöitä.

Asiasanat

Korona, koronavirusinfektio, Covid 19, ammattitauti, syy-yhteys, neuropsykologinen oireilu

Karttunen Mari
5(5)

27.9.2024

Tämä dokumentti on julkaistu TVK:n Työtaturmatieto -palvelussa (tyotaturmatieto.fi)